

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tas-16 ta' Meju, 2003

Citazzjoni Numru. 328/1998/1

Stephen Formosa Limited
versus
Eros Trading Company Limited

Din hija kawla dwar drittijiet ta' l-awtur.

L-`itazzjoni tgjid illi s-so`jetà attri`i g]andha d-drittijiet ta' l-awtur fuq xena ta' Malta mpin[ija minn Joe Pace Ross. Is-so`jetà konvenuta, ming]ajr il-permess tas-so`jetà attri`i, inqdiel b`din ix-xena u stampatha fuq flokkijiet li tqassmu g]all-bejg] u nbieg]u minn diversi]wienet. Billi g]alxejn sejjet lis-so`jetà konvenuta biex ma tkomplix tag]mel hekk, is-so`jetà attri`i fet]jet din il-kawla ta]t l-artt. 3 u 4 tal-Kap. 196 tal-Li[ijiet ta' Malta¹ u qieg]da titlob illi l-qorti:

1. tgjid illi s-so`jetà konvenuta kisret id-dritt ta' l-awtur illi s-so`jetà attri`i g]andha fuq it-tpin[ija mag]mula minn Joe Pace Ross billi stampat dik it-tpin[ija fuq flokkijiet; u

¹ L-Att dwar id-Drittijiet ta' l-Awtur; dan l-att t]assar bl-Att ta' l-2000 dwar id-Drittijiet ta' l-Awtur [Kap. 415] i]da skond id-dispo]izzjonijiet transitorji g]adu jirregola l-ka\ tallum.

2. tikkundanna lis-so`jetà konvenuta t]allas lis-so`jetà attri`i d-danni li ji[u likwidati u trodd il-q]lig] li g]amlet skond l-art. 13(3) tal-Kap. 196, flimkien ma' l-ispejje\ tal-kaw\la.

Is-so`jetà konvenuta ressqet dawn l-e``ezzonijiet:

1. biex ikun hemm ksur tad-drittijiet ta' l-awtur fuq xog]ol artistiku jrid qabel xejn ikun hemm dritt ta' l-awtur im]ares ta]t il-Kap. 196, u trid issir prova ta' dan id-dritt;

2. is-so`jetà konvenuta ma kisret ebda dritt ta' l-awtur tas-so`jetà attri`i g]ax l-u\ u ta' xog]ol artistiku kif qieg]da tg]id is-so`jetà attri`i ma hux wie]ed mill-atti msemmija fl-art. 7 tal-Kap. 196 li fuqhom awtur g]andu dritt esklu\iv; u

3. f`kull ka\, fi\-\mien meta suppost sar il-ksur tad-dritt ta' l-awtur, is-so`jetà konvenuta ma kinitx taf u ma setg]etx ra[onevolment tkun taf illi kien hemm drittijiet ta' l-awtur fuq ix-xog]ol imsemmi.

Is-so`jetà attri`i qieg]da tg]id illi g]andha d-drittijiet ta' l-awtur fuq tpin[ija ta' xena ta' l-in]awi madwar il-Knisja tal-Madonna ta' Liesse, fil-Belt Valletta, mag]mula minn Joe Pace Ross, missier id-direttur tas-so`jetà attri`i, li ma hux parti f`din il-kaw\la. Il-li[i tag]ti drittijiet ta' l-awtur fuq xog]lijiet artisti`i b]al ma hija t-tpin[ija li g]amel Joe Pace Ross, u l-art. 11 tal-Kap. 196 ig]id illi d-drittijiet ta' l-awtur "ikunu inizjalment ta' l-awtur", *i.e.* ta' l-istess Joe Pace Ross, sakemm dan ma kienx ikkommissjonat minn terzi biex jag]mel ix-xog]ol, jew ma jkunx g]amel ix-xog]ol fil-kors ta' l-impjeg tieg]u ma terzi, g]ax f`dawk il-ka\ijiet id-drittijiet ta' l-awtur jitqiesu li jkunu trasferiti, *ex lege* ta]t l-art. 11(1) tal-Kap. 196, lil min ikun ikkommissjona x-xog]ol jew lil min jimpjega lill-awtur. Id-drittijiet ta' l-awtur jistg]u ìda ji[u `eduti lil terzi bi ftehim.

Id-direttur tas-so`jetà attri`i xehed illi Joe Pace Ross "ipitter u mbag]ad tana d-drittijiet li niprodu`uhom"². L-awtur innifsu xehed illi t-tpin[ija g]amilha fl-1985 u kien biss fl-1992 illi huwa awtorizza lis-so`jetà attri`i biex tag]mel kummer` bit-tpin[ija³. Dan ifisser illi s-so`jetà attri`i kisbet id-drittijiet ta' l-awtur mhux *ex lege* g]ax ikkommissjonat ix-xog]ol ìda se *mai* b``essjoni bi ftehim ming]and l-awtur.

² Ara x-xhieda ta' George Pace fis-seduta tat-2 ta' Novembru 1999, *fol.* 24.

³ Ara l-*affidavit* ma]luf minn Joseph Pace Ross fis-16 t'April 2000, *fol.* 33.

Dwar `essjoni ta' drittijiet ta' l-awtur bi ftehim, jew g]oti ta' li`enza biex jintg]amel att kontrollat minn drittijiet ta' l-awtur, l-art. 12(3) tal-Kap. 196 ig]id hekk:

12. (3) Ebda `essjoni ta' drittijiet ta' l-awtur u ebda li`enza biex jintg]amel att li l-g]emil tieg]u huwa kontrollat minn drittijiet ta' l-awtur ma jkollha effett jekk ma tkunx bil-miktub.

Fil-ka\ tallum i`-`essjoni saret, jew il-li`enza ng]atat, bil-fomm⁴ u g]alhekk skond l-art. 12(3) ma g]andha ebda effett. Dan ifisser illi t-titolari tad-drittijiet ta' l-awtur baqa' Joseph Pace Ross, l-awtur innifsu, u mhux is-so`jetà attri`i; is-so`jetà attri`i ma g]andhiex il-le[ittimazzjoni attiva biex tmexxi b'din il-kawla.

It-talbiet tas-so`jetà attri`i, g]alhekk, ma jistg]ux jintlaqq]u. G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kawla billi ti`ad it-talbiet tas-so`jetà attri`i u tikkundannaha t]allas l-ispejje\ [udizzjarji.

-----TMIEM-----

⁴ Ara x-xhieda ta' George Pace fis-seduta tat-2 ta' Novembru 1999, *fol.* 24; ara wkoll ix-xhieda ta' Joseph Pace Ross fl-istess seduta, *fol.* 30.